

[Holger Kristiansen.]
slaget kom i Fællesudvalg og blev vedtaget, og Loven traadte i Kraft i 1912.

Umiddelbart derefter retter Afholdsbevægelsen en ny Henvendelse til Regeringen, nu om Nedsættelse af en Forbudskommission. Ministeren erklærede sig i og for sig villig hertil; men da der rejstes nogen Modstand derimod ud fra den Opfattelse, at hvis der nedsattes en parlamentarisk Forbudskommission, vilde Regering og Rigsdag paa en Maade være bundet til den Opfattelse, at der burde tilstræbes et Spiritusforbud. Vel, sagde den daværende Indenrigsminister, saa kalder vi Kommissionen den anden Ædruelighedskommission. Det kunde jo ingen have noget imod; og saa nedsættes den Kommission, og den fik det dobbelte Kommissorium, for det første at forberede en Revision af Beværterloven og for det andet at undersøge alle Forhold og Muligheder o. s. v. for eventuel Gennemførelse af Spiritusforbud.

Den første Del af Kommissionens Arbejde fuldførtes omkring 1917—18, og Indstillingen her dannede Grundlag for den Beværterlov, vi fik i 1924. Stillingen i Dag er altsaa den Tilstand, som denne Beværterlov har skabt, og man vil se, at her er ikke noget Brud, ikke noget stort Spring, men en fortsat jævn Udvikling. Vi er mange, som mener, at Udviklingen er foregaaet noget langsomt, andre vil naturligvis finde, at den er passende, men jeg tror neppe, nogen i dette Land, i hvert Fald med Grund, vil kunne hævde, at der er gaaet for hurtigt frem.

Den Lovgivning, jeg her har nævnt, har sin Støtte dels i de to Kommissioners Betænkning, dels i den Praksis, der har udviklet sig. Kommuneafstemninger om Spiritusbevillinger begyndte allerede, før vi fik den første Beværterlov, nemlig i 1907, og Indenrigsministeriet praktiserede ogsaa før denne Lovs Tilblivelse, i hvert Fald en Tid, de Afstemningsregler, som Kommissionen af 1904 havde forment. Kommuneafstemningsprincippet er saaledes udsprunget af Folkets Initiativ, udført i fuldkommen Frihed uden nogen foreskreven Lov. Naar Kommuneafstemningsprincippet endelig lovfæstedes i 1924, var det en længe prøvet og anerkendt Realitet.

Som man ved, er det foreliggende Lovforslag et Resultat af den anden Ædruelighedskommissions sidste Undersøgelse og Indstilling. Hvad angaar denne Undersøgelse og Indstilling, i det hele taget denne Betænkning, skal jeg tillade mig at minde om, hvad daværende Indenrigsminister, det ærede

Medlem Hr. Krag udtalte i Fjor. Med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere et Par Bemærkninger af, hvad den daværende Indenrigsminister udtalte.

„Det er mit Haab,“
sagde han,

„at denne Betæknings Fremkomst skal give Anledning til et mere velfunderet Kendskab til disse Spørgsmaal i den danske Befolkning, end der hidtil har været.“

Det Haab kan vi sikkert alle dele; Betænkningen giver i Virkeligheden en saadan Anledning.

Som man vil erindre, gav det ærede Medlem Hr. Krag Tilslutning til denne Tanke, at hvad vi skal naa gennem Lovgivning paa dette Omraade, er et Folk, hvorfra Alkoholmisbrug er fjernet, og han erkendte, at det første Skridt, som der er gjort Udkast til i det foreliggende Lovforslag, er gjort paa en maadeholden Maade og er ubetinget diskutabelt. Denne Erkendelse fra saa betydelig Side her i Salen haaber jeg er lige levende, Erkendelsen af, at Folket selv i Kommune, Amt og Stat skal have fuldstændig Frihed og Ret til uafhængigt af Partivæsen umiddelbart at ordne Alkoholspørgsmaalet efter sin egen frie Villie.

Hvis vi kan blive enige saa langt, naar vi nok til Enighed om Udformningen af Enkeltheder. Jeg synes, det foreliggende Lovforslag er overordentlig klogt bygget op, særdeles vel gennemtænkt og helt igennem anlagt paa det bestaaendes Grund uden paa noget Punkt at bryde den historiske Linie.

Naar det ærede Medlem Hr. A. C. Meyer sagde, at dette Lovforslag, i hvert Fald dets sidste Afsnit, var et rent og skært Forbudsforslag, det kunde vi lige saa godt indrømme, og det ærede Medlem Hr. Christmas Møller var inde paa den samme Tanke, siger jeg: Det er det ikke, det er ikke et Forslag, hvis Vedtagelse betyder Forbud i sig selv, det er kun en Tilrettelægning af Forholdene, saaledes at Folket faar Adgang til at nedlægge Spiritusudskænkingssteder og Spiritusudsalg i Kommune, Amt og Stat, hvis Folket selv vil det, men heller ikke før.

Hvad Lovforslaget tilsigter, er ikke at gennemføre noget ved et Magtbud fra oven, men at lægge Afgørelsen og Ansvar et til Folkets brede Lag. Folket selv maa løse Opgaven, saa langt Kravet rækker og i det Omfang, den nye Ordning menes at kunne bære. Naar det ærede Medlem Hr. A. C. Meyer sagde — det var, saa vidt jeg forstod, et Citat af Dr. Hindhede —, at det gjaldt om at gøre Forbudet sværere, det maatte hellere komme 10 Aar for sent end en Dag